

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A. Kasberen (GL)
(d.d. 9 februari 2023)

Nummer
3926

Onderwerp
Planten autochtone bomen

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 5 februari 2023 publiceerde nu.nl een artikel over de aanplant van verkeerde bomen in Nederland ([Deze winter opnieuw ruim een miljoen 'verkeerde' bomen geplant in Nederland | Klimaat | NU.nl](#)). In het artikel wordt gesteld dat in Nederland is nog maar 3 procent van de bomen 'wild' is en nog maar de helft van de bomen die deze winter in Nederland de grond ingaat, niet afkomstig uit wilde populaties.

Bomen en struiken zijn autochtoon als ze afkomstig zijn uit wilde populaties die al vele duizenden jaren op dezelfde plek staan. Autochtone planten hebben daardoor meer relaties met ander leven, zoals insecten, schimmels, mossen en bodemleven. Wilde populaties hebben bovendien een veel grotere genetische diversiteit. Ze zijn sterker en minder bevattelijk voor ziekten. Daarom is het belangrijk dat bij de aanplant van bomen autochtone soorten worden geplant. Deze zijn ook ruimschoots voorhanden maar vaak duurder dan de niet-autochtonen soorten.

1. *Is het college bekend met de genoemde publicatie van nu.nl?*

Ja, Gedeputeerde Staten zijn op de hoogte van dit artikel.

2. *Is bij het college bekend welke soorten aangeplant worden in het geval de provincie opdrachtgever is? En of dat dan autochtone/wilde soorten zijn of niet?*

Wanneer de provincie opdrachtgever is voor het aanleggen van bos, is er zicht op welke soorten worden aangeplant. Hierbij zal het doel altijd zijn om autochtone, inheemse bomen aan te planten van gecertificeerde kwekers.

3. *Heeft de provincie beleid over welke soorten er in Zuid-Holland worden geplant? En zo ja, is in dit beleid de keuze voor autochtone/wilde soorten geformuleerd?*

Ja, in het door GS vastgestelde groeimodel bos- en bomenbeleid wordt het belang van inheems autochtoon plantmateriaal benadrukt.

De provincie Zuid-Holland werkt conform de landelijke richtlijnen, de Nederlandse [Rassenlijst Bomen](#) vormt hiervoor de leidraad. Uitgangspunt is altijd dat boomsoortkeuze past bij de groeiplaats waar de boom of het bos wordt geplant.

Specifiek voor bomen langs provinciale wegen:

Sinds 2022 heeft de provinciale Dienst Beheer Infrastructuur een bomenbeheerplan waarin het beheer en onderhoud beschreven is voor bomen en bosplantsoenen. Bij de aanplant van bomen wordt gekozen voor een diversiteit in soorten.

Volledig inheems materiaal toepassen beperkt de keuze en kan problemen opleveren door soort specifieke plagen en aantastingen zoals: essentaksterfte, eikenprocessierups, roetschorsziekte esdoorns, watermerksiekte wilgen, iepziekte enzovoorts. Voor de keuze in soorten geldt:

- Beplantingen en bomen in bosplantsoenen: volledig inheems.
- Laanbomen mogen cultivars zijn, zolang deze kruising waaruit deze cultivar bestaat voor de helft (vader/moeder) inheems is.

Leverbaarheid autochtoon plantmateriaal

De leverbaarheid van autochtoon plantmateriaal wordt in het artikel van nu.nl positief voorgesteld. Inheems plantmateriaal is wel leverbaar, maar dit is niet altijd autochtoon.

We zetten zoveel mogelijk in op inheems en autochtoon plantmateriaal. Een voorbeeld hiervan is de boscompensatie van de RijnlandRoute. Hier heeft de provincie voorgeschreven dat de nieuwe aanplant zoveel mogelijk autochtoon moet zijn.

Omdat aannemers aangeven dat autochtoon plantmateriaal niet leverbaar is, handelt de provincie nu proactief. De provincie is in overleg met Staatsbosbeheer over voorbestelling van de benodigde autochtone beplanting om het als directielevering aan de aannemers op te leggen.

Ook is samen met Staatsbosbeheer in recreatiegebieden aandacht voor de herkomst en aanplant van nieuwe bomen, om de biodiversiteit en vitaliteit te versterken. Hierover bent u geïnformeerd in de brief 'Ontwikkelperspectief recreatiebossen' (kenmerk: PZH-2022-819852714).

4. *Wordt in Zuid-Holland gemonitord welke soorten er in de NNN-gebieden en de Natura-2000 gebieden van de provincie worden gepland en of dit autochtone/wilde soorten zijn?*

Nee, dit wordt niet gemonitord. In de praktijk wordt er binnen het NNN- en Natura 2000 gebieden ook weinig aangeplant, want verjonging is in deze gebieden vaak mogelijk vanuit spontane vestiging.

In de publicatie wordt ook gesteld dat de overheid er in tien jaar tijd 160 miljoen bomen bij wil, om zo extra CO2 vast te leggen.

5. *Is het college bekend met dit streven? En zo ja, heeft de provincie een opdracht of verzoek gekregen van de landelijke overheid om aan dit streven bij te dragen?*

In de landelijke bossenstrategie is de ambitie benoemd om in 2030 landelijk 10% meer bos te realiseren. Daarmee groeit het bosareaal naar ongeveer 407.000 hectare, dit betekent een toename van ongeveer 37.000 hectare bos.

Gedeputeerde Staten zijn op de hoogte van het aantal van 37.000 ha bos in 2030. Provincies en het Rijk hebben nog geen verdeling afgesproken. Het Rijk heeft ons gevraagd om in de gebiedsprogramma's van het NPLG (Nationaal Programma Landelijk gebied) te verankeren waar deze bossen moeten komen. Door de Bossenstrategie uit te voeren via het NPLG, kunnen namelijk integrale keuzes worden gemaakt in de gebiedsplannen, met het oog op natuur, water en klimaat.

Hoe dit zich verhoudt tot de benoemde 160 miljoen bomen in het artikel is niet duidelijk. Binnen bosverband zegt het aantal bomen ook relatief weinig. In een jong bos groeien meestal meer bomen dan in een oud bos (waar de oudere bomen meer ruimte innemen).

6. *Sluiten wij als provincie met onze bos- en bomenstrategie aan bij dit landelijke streven?*

Ja, provincie Zuid-Holland sluit aan bij de Landelijke Bossenstrategie en we kijken daarbij welk aandeel van deze ambitie past en mogelijk is in Zuid-Holland.

Den Haag, 7 maart 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J. Smit